

Slekt og Data
Forbundet for Norske Museumsvenner
Forbundet KYSTEN
Fortidsminneforeningen
HIFO – Den norske historiske forening
LMK – Landsforbundet av Motorhistoriske kjøretøyklubber
Landslaget for lokalhistorie
Landslaget for Lokal – og Privatarkiv
Museumsbanerådet
Norges Husflidslag
Norges Metallsøkerforening
Norges Linforening

Norsk Folkedraktforum
Norsk Folkeminnelag
Norsk Forening for Fartøyvern
Norsk Heraldisk Forening
Norsk Fyrhistorisk Forening
Norsk Jernbaneklubb
Norsk Kulturarv
Norsk Skipsfartshistorisk Selskap
Norsk Slektshistorisk Forening
Norske Akevitthers Venner
Rutebilhistorisk Forening
Landsforeningen for
Luftfartøyvern

Oslo 12.10.2018

Statsbudsjettet 2019

Høringsnotat i Stortingets transport og kommunikasjonskomite

Kulturvernforbundet er en paraplyorganisasjon for de frivillige kulturvernorganisasjonene med til sammen 230 000 frivillige. Flere av organisasjonene har de bevegelige kulturminnene som sitt arbeidsfelt.

Samferdselsdepartementet har et sektoransvar som myndighetsutøver for å sikre at hensynet til kulturminner og kulturmiljøer blir tatt vare på i sektorpolitikken, både når det gjelder myndighetsutøvelsen og bruken av relevante virkemidler. De såkalte «etatsmuseene» (Jernbanemuseet, Vegmuseet og kystmuseene) er godt ivaretatt, men vi undres over at de frivillige kulturvernorganisasjonene er nærmest usynlige på statsbudsjettet. Disse organisasjonene består av ca. 85 000 frivillige som jobber med å istandsette, bevare og formidle kulturarven knyttet til motorhistoriske kjøretøy, rutebiler, veteranfly, fyrstasjoner, båter og fartøy

I Nasjonal Transportplan som kom i fjor var det svært gledelig å lese at «etatene skal tilrettelegge for alternative bruk av kulturminner i samarbeid med frivillige organisasjoner» (kap.11.5.2). Vi forventet derfor at dette punktet ville bli fulgt opp i statsbudsjettet. Det har det ikke gjort.

Det er bra at det settes av 29 millioner til Jernbanemuseet (kap. 1352 Jernbanedirektoratet post 01) og at det øremerkes 1 million kroner i prosjektstøtte til frivillig innsats for å bevare kulturminner i jernbanen. Norsk Jernbaneklubb har 2000 medlemmer som jobber for at jernbanehistoriske fortidsminner blir ivaretatt og holdes i drift. For å få enda mer og bedre frivillig innsats er jernbaneklubben avhengig av driftsstøtte. Dette har de ikke i dag, og vi mener det bør settes av 1 million kroner hos Jernbanedirektoratet til dette.

Vi ser frem til åpningen av det nye nasjonale kjøretøyhistoriske museet på Lillehammer neste år. Dette er en anerkjennelse av de motorhistoriske kjøretøyene som viktige nasjonale kulturminner. Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber (LMK) og Rutebilhistorisk Forening har til sammen over 52 000 medlemmer som jobber for å bevare, istandsette og fremme forståelsen av de kjøretøyhistoriske kulturminnene. Det eksisterer i dag ingen offentlige støtteordninger til istandsetting av disse kulturminnene. Vi foreslår at Samferdselsdepartementet setter av en øremerket post til søkbare prosjektmidler for istandsetting av bevegelige kulturminner. Kulturminnefondet har allerede sagt seg villig til å fordele slike midler, men det fordres da at disse kommer fra Samferdselsdepartementet - I tråd med departementets sektoransvar for

kulturminner. Dette vil bidra til å sikre utarbeidelse og oppfølging av verneplaner for disse områdene.

Vi synes det er underlig at posten som tidligere har omhandlet midler for å istandsette fredete fyr under Kystverket (kap. 1630) nå er fjernet fra statsbudsjettet. Vi er redd dette betyr en nedprioritering av disse kulturminnene og at etterslepet på vedlikehold vil bli enda større. Norsk Fyrhistorisk Forening har mer enn 5000 frivillige som jobber for bevaring gjennom ny bruk av fyrstasjonene. Disse frivillige kan i større grad påta seg vedlikeholdsoppgaver, men det forutsettes da at organiseringen og koordineringen av de frivillige blir forbedret gjennom en driftsstøtte på en million kroner til Norsk Fyrhistorisk Forening. Dette burde vært øremerket på regjeringens forslag til statsbudsjett for 2019.

Kystkulturen, fyrstasjonene og de bevegelige kulturminnene har en stor samfunnsverdi. Når regjeringen nå har foretatt en stor satsing på turisme og kulturbasert reiseliv så fremheves f.eks. fyrstasjonene som norskekystens katedraler og vises frem i turistbrosjyrer, filmer, sosiale medier osv. Til og med på de nye pengesedlene fra Norges Bank finner man fyrstasjoner og kystkultur som motiv. Vi forventer at Samferdselsdepartementet tar sitt sektoransvar på alvor og legger til rette for at de frivillige kulturvernorganisasjonene kan bidra til å nå målene som departementet og regjeringen har utarbeidet.

Per Harald Grue

Styreleder
Norges kulturvernforbund

Toril Skjetne

Generalsekretær
Norges kulturvernforbund